

Η ΠΤΩΣΙΣ ΜΙΑΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ

Ὁ προχθὲς καταλιπὼν τὸν θρόνον τοῦ καγκελαρίου ἐν Γερμανίᾳ — πῶς ἄλλως νὰ ὀνομάσωμεν ἔδραν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν κατασχὼν αὐτὴν ἐκλείσσε διὰ τοιαύτης ἀπαραιμίλλου σειρᾶς μεγαλουργημάτων ; — δὲν ὑπῆρξε μόνον γότης τῆς πολιτικῆς. Εἶνε καὶ μάγος τοῦ λόγου. Ὁ φοβερὸς ἀνὴρ, τὸν ὁποῖον ἡ φαντασία προθύμως ἐξομοιοῖ πρὸς τοὺς βαρυὺς καὶ χαλκευτοὺς ἥρωας τῆς γερμανικῆς μυθολογίας, κατὰ τὰς ὥρας τῶν διαχύσεών του, ἔγραψεν ἐπιστολάς παρθενικῶς τρυφεράς, εὐωδιαζούσας γλυκείας συγκινήσεως ἄρωμα, καὶ διασχιζομένας ὑπὸ σπινθήρων εὐφυΐας, ἀπεσπασμένων ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐστίας τῆς μεγαλοφύας αὐτοῦ.

Εἰς μίαν τῶν ἐπιστολῶν τούτων, φέρουσαν χρονολογίαν 2 Ἰουλίου 1859, ὁ Βίσμαρκ, τότε πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας ἐν Πετροπόλει καὶ ἐπὶ τῆς φλιᾶς τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ σταδίου εὐρισκόμενος, ἔγραψε μετὰ μυχίας μελαγχολίας καὶ βαθυτάτης ἀπογοητεύσεως: « Ἀς γείνη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅλα ἐδῶ κάτω εἰς τὸν κόσμον εἶνε ζητήματα χρόνου. Λαοὶ καὶ ἄνθρωποι, μανία καὶ σύνεσις, εἰρήνη καὶ πόλεμος, τὰ πάντα παρέρχονται ὡς τὰ κύματα τὰ ὅποια ρυτιδοῦσι τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων. Μόνη ἡ θάλασσα μένει. Ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ὑπάρχει ἄλλο ἐκτὸς ὑποκρισίας καὶ ἀπάτης».

Ὁ ἀπαισιόδοξος οὗτος μονόλογος, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἀπεκήρυττε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀμλετ, ἐπανήλθεν ἴσως εἰς τὴν μνήμην τοῦ σιδηρόφρονος ἀνδρὸς κατὰ τὰς πικρὰς αὐτὰς ἡμέρας, τὰς ὁποίας διέρχεται. Ἡ ψυχὴ του ἐμεθύσθη ἐξ ἀνυπερβλήτων θριάμβων. Ἡ φιλοδοξία του ἐκένωσε τὴν κύλικα τῶν ἐπιτυχιῶν καὶ τῶν τιμῶν μέχρι πυθμένος. Ἐδοκίμασε τὰς συγκινήσεις τοῦ εὐτυχοῦς κυβευτοῦ, διακυβεύσας τὴν ἐθνικὴν ὑπαρξιν καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του, ἣν εἶχεν ἀποφασίσει νὰ θυσιάσῃ ἂν τὰ σχέδιά του ἐναυάγουν. Ἀνῆγειρεν ἰδιοχείρως τὸ οἰκοδόμημα τῆς γερμανικῆς ἐνότητος καὶ τοῦ πρωσικοῦ μεγαλείου. Κατὰ τὴν φράσιν φύλλου, ἀνῆκοντος ἀκριβῶς εἰς ἐ-

κεῖνο τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον πικρότερον ἐδοκίμασε τὴν δύναμιν τῆς μεγαλοφύας του, « ἐδημιούργησε τὴν ἱστορίαν καὶ διέπλασε τὴν ἀνθρωπότητα ὡς κηρὸν εὐμάλακτον». Ὑπῆρέτησε τρεῖς ἡγεμόνας, ὧν ὁ πρῶτος, « σκιὰ μεγάλου ὀνόματος », ὅλον τὸ γόνιτρόν του μετεχειρίσθη πρὸς σκέπην αὐτοῦ — ὁ δεύτερος, ἀνελθὼν τὸν θρόνον ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ ν' ἀποθάνῃ ἐπ' αὐτοῦ, ἠναγκάσθη νὰ κλίνη τὸ ὑπερήφανον καὶ εὐγενὲς μέτωπον πρὸ τῆς παντοδυναμίας τοῦ ὑπουργοῦ του — ὁ τρίτος δ' ὀλίγους μῆνας πρὶν διαδεχθῇ τὸν πατέρα του ἀπεκάλει αὐτὸν «σημαιοφό-

ρον τῆς πατρίδος» καὶ ἐν ἀληθείᾳ ῥητορικῷ σαλπίσματι ἀνεφώνει: « Σὺ ἡγῶ καὶ ἡμεῖς ἐπόμεθα! » Ἡσκήσεν ἀπόλυτον, ἀνεξέλεγκτον, σχεδὸν τυραννικὴν ἐξουσίαν. Εἶδε πρὸ αὐτοῦ κύπτοντας μονάρχας κραταιούς. Συνεζήτησε μετ' ἀνωτέρων του ὡς ἴσος πρὸς ἴσους καὶ μετὰ τῶν ἴσων του ὡς ἀνώτερος πρὸς ὑποδεεστερούς. Ἀπῆλαυσεν ἐν ἐνὶ λόγῳ πάσης τιμῆς καὶ δόξης, ἣν δύναται νὰ ποθήσῃ ἄνθρωπος φιλόδοξος, εἰς τὴν ὑπερτέραν τῆς λέξεως ἐκδοχὴν, ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης. Φθάσας δὲ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ σταδίου ἐπαναλαμβάνει τὴν με-



Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΒΙΣΜΑΡΚ

λαγχολικὴν ταύτην ἐπωδὸν, ἡχῶ τοῦ « ματαιότης ματαιοτήτων » ἄλλου εὐνοουμένου τῆς τύχης.

Τίς ἔλεγεν ὅτι θὰ διεψεύδοντο τόσαι ἄλλαι ἐν τῷ μεταξὺ αἰσιοδοξότεραι καὶ μᾶλλον εὐέλπιδες ῥήσεις, τὸ ἱστορικὸν Οὐδέποτε, τὸ ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ἔγραψεν εἰς τὸ περιθώριον τῆς ὑπόβληθείσης αὐτῷ παραιτήσεως τοῦ καγκελαρίου του, ἣ τὸ ἴδιον ὑπερήφανον αὐτοῦ λόγιον: « Μοὶ ἔλαχε νὰ ἀποθάνω ἐργαζόμενος ! », καὶ ὅτι ὁ κεκορεσμένος θριαμβευτὴς θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἐνθυμηθῇ τὸν ἀνεπιφανῆ ἐπιστολογράφον τοῦ 1859 ;

Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δεδομένος καὶ ἐν τῇ πτώσει του, ἐξ ἧς ἀντηχεὶ ὁ κόσμος ὀλόκληρος, νὰ μείνῃ μέγας. Κατὰ τὴν εὐφυᾶ φράσιν γαλλικοῦ φύλλου « ἡ δυναστεία τῶν Βίσμαρκ ἐκῆρυξεν ἀπεργίαν κατὰ τῆς δυναστείας τῶν Χεντζόλλερν ». Ἄλλ' ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐμνησικακήσε κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀπεργίας καὶ ἀπέπεμψεν αὐτὸν μετ' ἐκδηλώσεων, ὁποῖαι οὐδέποτε ἐπεδαφιλεύθησαν εἰς

τοὺς ἀπερχομένους τῆς ἀρχῆς. Ἐστρώσε μὲ ὅλα τὰ ἄνθη τῆς ρητορικῆς τὸν τόπον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔμελλε νὰ πέσῃ τὸ κολοσσαῖον ἐκεῖνο σῶμα. Ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ στέμματός του ἓν κόσμημα, τὸν τίτλον τοῦ δουκὸς τοῦ Λαουεμβούργου, διὰ νὰ κοσμήσῃ αὐτόν. Τῷ ἔδωκε τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ. Ὁ τύπος ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου ἐπλεξε τὸν πανηγυρικὸν του καὶ ἀπήγγειλε τοὺς σπανιωτέρους τῶν ἐπιταφίων—ἐκεῖνους τοὺς ὁποίους δύνανται ν' ἀκούσῃ καὶ ὁ κηδευόμενος. Αὐτὸς ὁ τύπος τῆς χώρας, μεθ' ἧς τὸ δαιμόνιον τοῦ ἀνδρὸς εἰς ἀδιάλλακτον περιήλθε ῥῆξιν, ἐν γενναϊόφρονι πνεύματι δικαιοσύνης καὶ μεθ' ἱπποτικῆς μεγαλοφροσύνης, ἐλησμόνησε πρὸς στιγμὴν τὰ διαχωρίζοντα αὐτοὺς μίση καὶ ἐκκλινεν ἐν σεδασμῷ πρὸ τῆς ἐκλειπούσης ἀπὸ τοῦ ἐνεργοῦ πολιτικοῦ βίου ἐπιβλητικῆς μορφῆς.

Ἐὰν ἀναγνώσῃ τις τὰς ἐφημερίδας, αἱ ὁποῖαι ἄλλως ἀνέκαθεν ἐπρέσβευσαν ἄκρον θαυμασμὸν πρὸς τὸν Βίσμαρκ, ταχέως θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀτμοσφαῖραν καθισταμένην πνιγνῆρὰν ἐκ τοῦ καιρομένου ὑπ' αὐτῶν λιθῶν τοῦ. «Ἐκενώθη ὁ στυλοβάτης, ἐφ' οὗ ὁ κόσμος συνείθισε νὰ βλέπῃ ἀπὸ τριῶν δεκάδων ἐτῶν τὸν θεμελιωτὴν τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ἀσάλευτον ὡς σιδηροῦν ἄγαλμα», ἀναφωνεῖ ἡ μία. — «Κατέπεσεν αἶφνῃς ἡ γιγαντιαία κορυφή τοῦ ὑπερυψήλου βράχου», ἡ ἄλλη. — «Τίς ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ περατωθῇ τὸ στάδιον τοῦ Βίσμαρκ πρὸ τῆς ζωῆς του καὶ νὰ καταλίπῃ τὸ πηδάλιον, ἔχων ἐτι τὴν δύναμιν νὰ οἰακοστραφῇ;» προσθέτει τρίτη. — «Ἡ δόξα του ἔσται ἄφθιτος ὡς ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους» βεβαιοῖ ἄλλη.

Ὡς ὁ αὐτοκράτωρ ἐκεῖνος ὅστις ἀποθνήσκων ἡσθάνετο ὅτι μετουσιούτο εἰς Θεόν, καὶ ὁ Βίσμαρκ ἡδύνατο νὰ ἐπαναλάβῃ ὅτι ὅμοιον αἶσθημα καὶ πίπτοντος ἐπλήρην τὴν ψυχὴν του.

Καὶ αὕτη ὅμως ἡ ἀποθέωσις, ὅσον πλήρης καὶ ἂν ὑπῆρξεν, ἔχει τὰ ἀλλόκοτά της. Εἰς τὴν συναυλίαν τῶν ἐγκωμίων, ἡ ὁποία ἐτονίσθη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ κόσμου ὑπὲρ τοῦ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἀποχωρήσαντος ἀνδρὸς, τὸ ἀπροθυμότερον μέρος ἔλαβεν ὁ γερμανικὸς τύπος. Μία ἐφημερίς τοῦ Βερολίνου, ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων, εὔρε περιέργον τρόπον ἵνα υποτιμῇ τὴν σημασίαν τῆς παραίτησώς.

«Ἀχαριστίαν (ἔγραψε) θὰ ἐμαρτυροῦμεν πρὸς τὸν μέγαν πολιτικὸν ἄνδρα, ὅστις ἀποχωρεῖ τῆς ἀρχῆς, ἀποβλέποντες μετὰ δέους εἰς τὴν παραίτησίν του. Ἐπρεπε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι μετῆλθε πολιτικὴν ὅλως ἀσθενῆ καὶ ὅτι ἐδημιούργησεν ὅλως ἐπιπολαίως τὴν ἐθνικὴν τῆς Γερμανίας ἐνότητά, ἂν τὸ ἔργον του δὲν ἡδύνατο νὰ συνεχισθῇ ἄνευ αὐτοῦ». (*) Ἡ ἰδέα εἶνε ἴσως ὀρθή, ἀποδεικνύει δ' ἐπιβλητικὴν τὴν πεποίθησιν τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ἐπὶ τὰς ἰδίας δυνάμεις. Ἄλλ' ἐκφερομένη τόσο ἀπροκαλύπτως δύνανται ἴσως νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀχαριστία.

Ἀχαριστία!

Αὕτη εἶνε ἡ λέξις, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐκρίθη ὑπὸ πολλῶν ἡ διαγωγή τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὸν Βίσμαρκ. «Τί ἄραγε θὰ ἦτο σήμερον ὁ Γουλιέλμος Β', ἥρώτησε μία ἐφημερίς, ἂν ὁ Βίσμαρκ δὲν προσελαμβάνετο ὑπουργὸς τοῦ Γουλιέλμου Α';» Ἄλλ' εὐρίσκω τὴν λέξιν πολὺ βαρεῖαν. Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Βίσμαρκ ἀντιπροσωπεύουσι δύο συστήματα ἐντελῶς διάφορα. Ἡ ψυχρὰ λογικὴ τῆς πολυετοῦς πείρας τοῦ ἐνδὸς ἀργὰ ἢ γρήγορα ἔμελλε νὰ προσκρούσῃ κατὰ τῶν γενναίων ἐλπίδων καὶ τῶν νεανικῶν ὀρμῶν τοῦ ἄλλου. Ὁ χαράκτηρ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις οὐδὲ ἅπαξ ἐπὶ ζωῆς του ὑπέκυψεν εἰς τὴν θέλησιν ἄλ-



Ο ΚΟΜΗΣ ΕΡΒΕΡΤ ΒΙΣΜΑΡΚ

λου, κατ' ἀνάγκην θὰ περιήρχετο εἰς διάστασιν πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ ναυροῦ μονάρχου, ὅστις καὶ αὐτὸς ὡς λόγιον τοῦ βίου του φαίνεται ἔχων τὸ ῥητόν: «Sic volo sic jubeo». Δύο τόσον ἀπολυταρχικαὶ φύσεις ἦτο ἀδύνατον ν' ἀποτελέσωσιν ἀρμονικὴν ἑνωσιν. Καὶ τὸ διαζύγιον ἐπῆλθε ταχέως, σχεδὸν ἀπροσδοκῆτως. Οἱ διαζευχθέντες, ὡς ἄνθρωποι τοῦ κόσμου καὶ διὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, ἐχωρίσθησαν μὲ ὅλα τὰ προσχή-

(*) — Τί θὰ ἔλεγεν ὁ κόσμος, ἂν ἐξέλιπα αἰφνίδως; ἡρώτησέ ποτε ὁ Ναπολέων ἓνα τῶν αὐλικῶν του.

Ὁ πρὸς ὃν ἀπετάθη ἡ ἐρώτησις ἤρχιζε νὰ πλέκῃ, ὡς εἰκός, μετὰ στόμφου τὸν πανηγυρικὸν τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς, ἀλλ' οὗτος ἀποτόμως διακόπτων αὐτόν:

— Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά! Ὁ θὰ ἔλεγεν οὐφ!

Ὅμοιον συνέβη καὶ εἰς τὸν Βίσμαρκ. Ἡ πτώσις του ἰδίως ἐν τῇ πατρίδι του ἐχαιρετίσθη σχεδὸν μετ' ἀνακουφίσεως, μία δὲ ἐφημερίς, ἡ σοσιαλιστικὴ Volksblatt ἀντιπαντὸς ἄλλου σχολίου, ἐπέγραψεν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ φύλλου της, διὰ κολοσσίων γραμμάτων, ἐν ἀπλοῦν ΟΥΦ!

ματα τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ. Ἀλλ' ἡ ἄβυσσος, ἥτις ὠρύχθη μεταξὺ τῶν, δὲν εἶνε διὰ τοῦτο μικροτέρα, οὐδὲ ἀρκοῦσιν αἱ αὐτοκρατορικαὶ ἐπιστολαί, ὁ τίτλος τοῦ δουκὸς καὶ ὁ βαθμὸς τοῦ στρατάρχου διὰ νὰ πληρῶσιν αὐτήν.

Διηγούνται ὅτι ὅτε ὁ Βίσμαρκ ἐξεδήλωσε τὴν πρόθεσίν του ν' ἀπέλθῃ τῆς ἐξουσίας, ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ἐπισκέφθη κατ' οἶκον καὶ παρέμεινεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας μετ' αὐτοῦ. Ἡ συζήτησις ὑπῆρξε ζωηροτάτη. Ὁ καγκελάριος, μετ' εὐλαθείας, ἀλλ' εὐσταθῶς ἀνέπτυξε τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους τὴν πολιτικὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἐθεώρει ἐπιβλαβὴ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ κράτους. Φαίνεται ἰδίως ὅτι τὰ περίφημα διαγγέλματα τοῦ Γουλιέλμου Β' τὰ ἀφ' ὧν εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις, συνεζητήθησαν διὰ μακρῶν. Ἀλλ' ἀμφότεροι οἱ διαφωνοῦντες ἐτήρησαν τὰς γνώμας τῶν. Παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ αὐτοκράτωρ παρεκάλεσε τὸν Βίσμαρκ νὰ μεταβῇ εἰς τὰ Ἀνάκτορα τὴν νύκτα. Ἀλλ' ὁ καγκελάριος, δυσθυμὸς καὶ νευρικός ἐκ τῆς συζητήσεως, ἀπήντησεν:

— Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῆς Ὑμ. Μεγαλειότητος, ἀλλ' εἶμαι ἤδη πολὺ γέρον καὶ εἰς τοιαύτην ὥραν τῆς νυκτὸς δὲν δύναμαι νὰ ἐξέλθω!

Ἡ ἀπάντησις αὕτη, ἐάν εἶνε ἀληθής, δὲν συμβολοποιεῖ αἰσθητὴν τὴν αἰτίαν τῆς παραιτήσεως τοῦ Βίσμαρκ: « Εἶμαι γέρον, ἰδοὺ διατί παραιτοῦμαι; » ἡδύνατο νὰ εἴπῃ ὁ Βίσμαρκ. — « Εἶμαι νέος, εἶμαι φιλόδοξος, ἡ καρδίᾳ μου ὀγκοῦται ὑπὸ καινῶν πόθων, τὸ αἷμα σφύζει εἰς τὰς φλέβας μου, ἔχω σχέδια μεγαλειόβουλα πρὸς ἐκτέλεσιν, θέλω καὶ ἐγὼ νὰ ἐγχαράξω τὸν τύπον τῆς ἀτομικότητός μου ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ ἐργασθῶ, νὰ ῥιφθῶ εἰς ἀγῶνας, νὰ ζῇ ἡ ψυχή μου ἐν μᾶ λείξει. Σὺ ἐπραξες ἀρετὰ, ἀναπαύσου! », ἰδοὺ τί ἴσως ὁ αὐτοκράτωρ ἐσκέπτετο κατὰ τὰς ὁδυνηρὰς αὐτὰς ὥρας, τῶν μακρῶν συζητήσεων, περὶ ὧν εἶπεν ὅτι τὸν ἐθλίψαν ὥς νὰ ἔχασεν ἐκ νέου τὸν πάππον του.

« Μοὶ ἔλαχεν ὁ κληρὸς τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς φρουρᾶς ἐπὶ τοῦ σκάφους τῆς πολιτείας, ἔγραψε μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως ὁ Γουλιέλμος Β'. Ἡ ὁδὸς εἶνε ἡ αὕτη καὶ ἦδη ἐμπρὸς ὀλοταχῶς! » Ὁ αὐτοκράτωρ ἔδωκε τὰς διαταγὰς του, καὶ αἱ διαταγαὶ τοῦ θά ἐκτελεσθῶσιν. Δὲν ὑπάρχει πλέον ἐπὶ τοῦ πλοίου ὁ ἐξοχὸς ρυθμιστὴς τοῦ λέβητος διὰ νὰ ἀναγκαιώσῃ αὐτόν, ὁ κόσμος δὲ μετὰ τίνος δέουσι προσβλέπει τὸ σιδηρόφρακτον σκάφος, τὸ ὁποῖον ἀπολέσαν ἓνα πρὸς ἓνα τὸν γηραῖον κυβερνήτην του, τὸν ἔμπειρον πηδαλιούχον καὶ τοὺς παλαιούς καὶ δεδοκιμμένους ναῦτας του, διοικεῖται νῦν ὑπὸ νεαροῦ ἀνδρός, μεστοῦ ἀκμῆς καὶ ῥώμης, ἀλλὰ φιλοκινδύνου καὶ ἀπειροῦ. Εὐδοκοῦται ἄρα γε εὐπλουν πρὸς ἀσφαλὴ λιμένα ἢ μέλλει νὰ προσκρούσῃ κατὰ σκοπέλων, συγχλόνου μὲ τὴν φοβεράν προσάραξιν τοῦ ὅλου τὸν κλῆρον;

Τὸν Βίσμαρκ ἐν τῇ παραιτήσει του παρηκολούθησε καὶ ὁ υἱὸς του, ὁ κόμης Ἑρβέρτ Βίσμαρκ, ἡ σύγχρονος δ' ἀποχώρησις πάντων τῶν μελῶν τῆς δυναστείας Βίσμαρκ κατέδειξεν ἐμφανέστερον παντὸς ἄλλου τὴν βαθεῖαν διαφωνίαν, ἥτις ἐχώρισε τὸν αὐτοκράτορα ἀπὸ τοῦ πιστοῦ ὑπουργοῦ. Περὶ τοῦ κόμης μετὰ κακέντρεχους εὐφρίας ἐλέγχθη ὅτι ἔχει ὅλας τὰς ἀνωμαλίας καὶ ὅλους τοὺς ὅζους τῆς δρύος,

ἐξ ἧς ἐδλάσθησεν, στερεῖται ὅμως καὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐπιβλητικῆς αὐτῆς μεγαλοπρεπειας. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀποχώρησις αὐτοῦ παραμένει ὅλως δευτερεύον γεγονός, πάντων δὲ τὰ βλέμματα εἶνε ἐστραμμένα πρὸς τὸν ἐκλιπόντα τὴν σκηνὴν δαιμόμονιον πρωταγωνιστὴν. Ὁ διάδοχος αὐτοῦ στρατηγὸς Καπρίβι εἶνε ἀνὴρ ὑπερτέρας νοημοσύνης καὶ ἀναπτύξεως. Λέγεται πρὸς τοῦτοισι ὅτι καταπληκτικῶς ὁμοιάζει πρὸς τὸν Βίσμαρκ καὶ ὅτι πρόσωπον, στάσις καὶ φωνὴ ἀναμνησκουσιν ἀκριβῶς τὸν σιδηροῦν καγκελάριον. Ἀλλ' ἡ βισμάρκειος πανοπλία θὰ εἶνε πάντως βαρυτάτη δι' αὐτόν. Ὁ ἀνὴρ, ὅστις θὰ διαδεχθῇ τὸν Βίσμαρκ, δὲν ἐγεννήθη ἀκόμη, οἱ Γερμανοὶ δ' ἂν ἦσαν δίκαιοι ἔπρεπε μετὰ τὴν παραιτήσιν αὐτοῦ νὰ καταργήσωσι τὸ ἀξίωμα τοῦ καγκελαρίου, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι ἄλλοτε, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κόδρου, κατήργησαν τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα.

Δ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

[ΥΠΟ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΣΙΓΓΕΡ]

(Ἡ μέτροσις τῶν καταδίκων. — Ὁ διδάκτωρ Μπερτιγιὼν — Αἱ φωτογραφίαι τῶν κακοῦργων. — Ἡ αὐτοψία τῆς μετρούσεως. — Ἐκφρασθέντες πόθοι. — Ἐξέτασις παραπεμφθέντος).

Συνέχεια καὶ τέλος (δε σελ. 168).

Πλὴν ἀλλ' ὅμως οἱ καθάριοι ἀποτελοῦσιν ἐξαίρεσιν, οἱ δὲ πλείστοι τῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς μετρήσεως εἶνε μεστοὶ ἀκαθαρσίας, πολλοὶ δὲ καὶ πληγῶν, ἐλκωμάτων ἢ δηγμάτων ἐντόμων, ῥακένδυτοι καὶ ἡμελημένοι ὡς εὐρέθησαν ἔχοντες ὅτε ἡθροίσθησαν νύκτωρ ἐκ τῶν καταγωγῶν, τῶν ἀμαρῶν ἢ τῶν σαρωμάτων. Χρειαζεται νὰ εἰνέ τις ἀληθῶς ὠπλισμένος δι' ὅλης τῆς ἀμβλύτητος ἣν ἐπιφέρει ὁ καθημερινὸς ἐθισμὸς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπως μὴ καταληφθῇ ὑπὸ βαθείας ἀντιπαθείας ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶσων καταξήρων βραχιόνων καὶ κομόρφων ποδῶν, ἐπὶ τῇ αὐτοψίᾳ οὐλῶν καὶ τραυμάτων ἐπενεχθέντων ἐν συμπλοκαῖς καὶ εὐωχίαις καὶ ἐπὶ τῇ εἰσποῇ τῶν μολυσματικῶν ἐκείνων ἀναθυμιάσεων. Ἀλλ' οἱ ὑπάλληλοι ἐθάδες τῶν τοιούτων ἐκτελοῦσι μετ' ἐπιτηδευματικῆς ἀταξίας τὸ ἀληθῶς ἥκιστα ἀξιόζηλον ἔργον αὐτῶν. Οἱ δὲ συλληφθέντες πλὴν ὀλίγων, ἄλλως καὶ τούτων εὐθὺς καταστελλομένων, ἀφίνουσιν ἄνευ ἀντιστάσεως νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ἐπ' αὐτῶν μετρήσεις. Μάλιστα δὲ οἱ ἐξ ὑποτροπῆς περιπεσόντες εἰς πλημῆλημα ὑμολογούμενον παρ' αὐτῶν ἐπιδεικνύουσι καὶ τινὰ προθυμίαν καὶ τινὰ αὐταρέσκειαν ἐν τῷ τρόπῳ τῆς στάσεως τῶν μελῶν αὐτῶν, ὡς εἰ ἤθελον νὰ εἴπωσιν: « εἰξεύρω δὲ πῶς τοῦτο γίνεται » δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ μοὶ δώσητε πλέον ὁδηγίας » ἢ ὡς εἰ ἐπίστευον, ὅτι θὰ τύχωσι προτέρας τινὸς τιμωρίας διὰ τῆς προθυμίας αὐτῶν. Ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας οἱ τὸ πρῶτον προσερχόμενοι, ὅταν δὲν τύχῃ νὰ εἶνε παντελῶς ἀδιαφοροὶ καὶ δὲν ἀφίνωσι μηχανικῶς